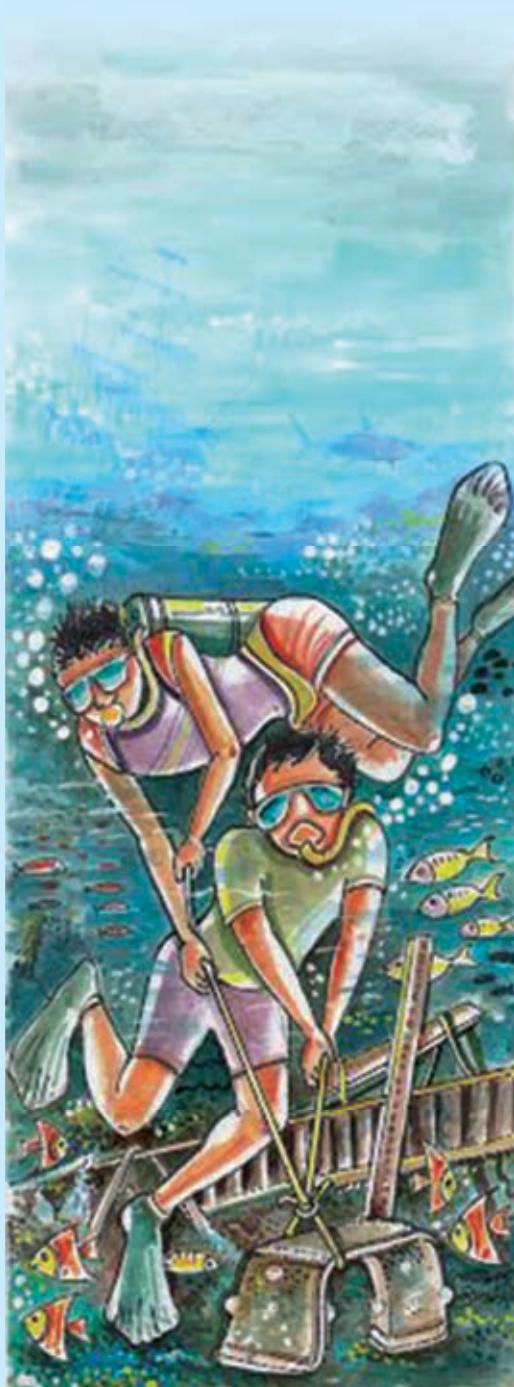

අතිත රෝගණ රාජධානියේ වළමේ ගංගා මිටියාවතේ පිහිටි රිදියගම නගරය සහ රම්බා විභාරය ආදි ප්‍රදේශවල සිට ඔරු පාරු ඔස්සේ ගෙන එන දේශීය නිෂ්පාදන රට පැටවුයේ ගොඩ්වාය වරායෙනි. ඒ ක්‍රිස්තු ප්‍රජාව යුගයේ සිට ක්‍රි.ව. ආරම්භක කාලයේ දී ය. ක්‍රි.ව. දෙවන සියවසේ දී, වරායෙන් ලැබෙන බුදු මුදල් ඒ ආසන්නයේ පිහිටි ගොඩ්වාය විභාරස්ථානයේ දියුණුව සඳහා යෙදවිය යුතු බවට ගොඩ්වාය රජු විසින් පිහිටුවා ඇති සෙල්ලිපිය මෙයට සාක්ෂි සපයයි.

එ කාලයේ මේ වරාය ආසන්නයේ ගිලි ගිය නැවක තතු සමුද්‍ර ගවේෂණයක් මගින් සොයා ගත් ආකාරය මේ පාඨමට විෂය වෙයි.

ගාල්ල සමුද්‍ර පුරාවිද්‍යා ඒකකයේ ස්ථාන භාර නිලධාරී බැඩි. එම්. වන්දුරත්න, එම්. එම්. එ. දායානන්ද, රසික මුතුකුමාරණ, එස්. එම්. නන්දාජ, කේ. ඩී. පාලිත විරසිංහ, බැඩි. කේ. සනත් භා දුලිප් අසංක යන මහත්වරුන් ගවේෂණ කටයුතු සඳහා සහභාගි වී ඇත.

ඇත දියෙහි හක්බේල්ලන් සොයා කිමිදුණු තරුණයෝ දෙදෙනෙක් කඩයක ගැට ගසා ගත් යමක් රගෙන ඉතා අපහසුවෙන් ගොඩිමට පැමිණයන. මොවුන් දෙදෙනාට මූහුදු පත්‍රලේ තිබු අපුරු වස්තුවක් හමු වී තිබිණ.

කුඩා ප්‍රමාණයේ ගල් ආසනයක් වූ එය පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ ස්ථාන හාර නිලධාරියා අතට පත් විය. නිලධාරියා ඔවුන්ගෙන් ඒ පිළිබඳ තතු විමසී ය.

“කොයි හරියේ ද තිබුණෙ?”

“ගොඩක් ඇත, අඩි සියයට වචා ගැමුරේ.”

“වලං කටු කැලි ගොඩක් තියෙනවා වගේ ජේනවා. ලි කැබලි වගේත් ජේනවා.”

ගොඩවායේ මූහුදු පත්ලන් හමු වූ ගල් ආසනය ගල් ආසනයේ බැඳී තිබුණු සිප්පි හා කොරල් පරිස්සමින් ඉවත් කළ නිලධාරියා එය පිරිසිදු කළේ ය.

මෙවැනි ගල් ආසනයක් මූහුදේ තිබි හමු වූ ප්‍රථම අවස්ථාව මෙය යි. එහි නන්දිපාද සලකුණක් ද ඒ සමග ත්‍රිගූලයක සලකුණක් ද සටහන් කොට තිබිණ. මේ සලකුණ හාවිතයට ගෙන ඇත්තේ ක්‍රිස්තු පුරුව තුන්වැනි සියවසේ සිට ක්‍රිස්තු වර්ෂ හතර වැනි සියවස දක්වා කාලයේ ද ය. පුරාවිද්‍යායුයෙන් පවසන්නේ මෙවැනි ගල් ආසන අතිතයේ බොද්ධ හික්ෂුන් වහන්සේ අපුන් ගැනීම සඳහා පාවිචි කර ඇති බව යි.

පුරාවිද්‍යායුයෙන් ගල් ආසනය හමු වූ තැන සොයා ගවේෂණය කළහ.

එම ගවේෂණයට සම්බන්ධ වූ රසික මූත්‍රකාරණ මහතා මේ අපුරු පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමක් ඇති ස්ථානය ගැන මෙසේ විස්තර කළේ ය.

“එතැන ගිලි ගොස් තිබෙන්නේ පැරණි දැවමය තොකාවක් බව පෙනී ගියා. එහි මැටි බඳුන් සහ වෙනත් අවශේෂ හමු වෙනවා. දැව කොටස් තම ඉතා දැකි සේ දිරා ගිහින්. මූහුදු පත්ලේ කොරල් හා සිප්පි බැඳීම නිසා එක්තරා මට්ටමකින් ඒවා ආරක්ෂා වෙනවා.”

එතැන තිබුණු ගල් ආසනය අයත් යැයි අනුමාන කරන යුගයට ම අයත් කඩ රතු මැටි බඳුන් ද සොයා ගැනීමට පුරාවිද්‍යායුයෙන් සමත් වූහ. මේ සොයා ගැනීමත් සමග ගොඩවායෙන් සොයා ගෙන ඇත්තේ පුරාණ සිංහල රාජධානි සමයට අයත් වූ තොකාවක් යැ යි යන මතය ස්ථීර විය.

වෙරලේ සිට කිලෝමීටර් තුනක් පමණ ඇති මුහුදේ අඩ් 110ක් පමණ ගැහුරින් මේ ස්ථානය පිහිටා තිබේ. ගැහුර වැඩි විම හේතුවෙන් එහි ගවේෂණ කටයුතු කිරීම වෙහෙසකර කාර්යයක් විය. 2010 දෙසැම්බර් මාසයේ ආරම්භයන් සමග ගවේෂණ කටයුතු යළි ආරම්භ කෙරිණි. එමගින් වඩාත් පැහැදිලි නිගමනයන්ට එළඹීමට ඔවුන්ට හැකියාව ලැබේ.

“අපට ලැබුණු මේ බඳුන් ඉතා වැදගත් වෙනවා. ඒවා හැඩය අනුව ඉන්දියාවේ සැදු කළ රතු මැටි බඳුන් අනුකරණය කරන ලද නිෂ්පාදනයක් බව පැහැදිලි සි. කාඛන් 14 කාල නිර්ණය කුමයට අනුව මෙවා ක්‍රිස්තු පූර්ව දෙවැනි සියවස හා ක්‍රිස්තු වර්ෂ තුන්වැනි සියවස අතර කාලයට අයිති සි. මැටි බඳුන් සමග ම අතිතයේ ඒවා ඔප දැමීමට හාටි කළ ‘ග්ලේස්’ නම ද්‍රව්‍ය කුට්‍රි කිපයක් ද හමු වුණා. මේ දේවල් සහ කළින් හමු වුණු ගල් ආසනය සැලකිල්ලට ගෙන අපට කියන්න පුළුවන් මේ නොකාව ක්‍රිස්තු වර්ෂ මුල් සියවස් දෙක තුන තුළ ගිලි ගිය එකක් බව.”

පුරාවස්තුන්ගේ තත්ත්වය හා ඒවායේ විසිර යැම මෙන් ම පැරණි යානාවේ යැයි සැලකෙන කොටස් සහිත ප්‍රදේශය විධිමත්ව පරික්ෂා කිරීමෙන් අදාළ ගණනය කිරීම හා විශාලත්වය අනුමාන කිරීම සිදු කෙරිණි.

මෙහි වැඩිපුර ම දක්නට ලැබුණේ මැටි බඳුන් සමුහයක අවශේෂ තොගයකි. ඒ කැබලි පරික්ෂා කිරීමේ දී විශාල බරණි, ආහාර පිසින ඇතිලි සහ මුව කුඩා මුට්ටි විශේෂයන්ගේ කොටස් හඳුනා ගැනිණි. ඇතැම් බරණි මිටර 1.3ක් පමණ උසැති, මිටර 0.8ක් තරම් විශාල වන බව ද නිගමනය කෙරිණි.

මත්පිට තිබුණු මැටි බඳුන් කැබලිවලින් විශාල ප්‍රමාණයක් තුනී වැළි කටුවුවකින් වැසි ගෞස් තිබේ. බොහෝ ස්ථාන අතින් කළතා වැළි ඉවත් කළ පසු මැටි බඳුන් ඉතා පහසුවෙන් දැක ගත හැකි විය. නැවේ මධ්‍යය ලෙස සැලකෙන කොටස් ඉතා දුර්වල හා පැරණි දැවමය කොටස් සහිත ගොඩිල්ල ඉතා වැදගත් ස්ථානයකි. මේ ස්ථානය ගවේෂණයෙන් තවත් ගල් ආසන දෙකක් පුරාවිද්‍යායුයාන්ට හමු විය. තවත් වැදගත් සොයා ගැනීමක් වුයේ දිරාපත් වූ දැව කොටස්වල අවශේෂ හා දිරා යමින් තිබු ලෝහමය කොටස් සමුහයකි. ඒ අතර තම කොටස් කිහිපයක් ද තිබේ.

මේ ගවේෂණයේ දී තවත් ගල් ආසන තුනක් එකිනෙක ආසනනයේ තිබෙන ආකාරය ද පුරාවිද්‍යායුයාන්ගේ නිරික්ෂණයට බඳුන් විය. ඔවුන්ගේ මතය වුයේ මේ නොකාව අනුරාධපුර රාජධානි සමයේ මුල් යුගයේ දී ගිලි ගිය රුවල් නැවක් විය යුතු බව සි.

විදේශ රටවල් සතුව මුහුදේ පුරාවිද්‍යාත්මක වස්තු ගවේෂණය කිරීමේ හා ඒවායේ කාලය තහවුරු කිරීමේ නවීන තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායයන් පවතින බැවින් මේ පිළිබඳ වැඩිපුර පරීක්ෂණ සඳහා විදෙස් සහාය ලබා ගැනීම ගාල්ල සමූහ පුරාවිද්‍යා ඒකකයේ තීරණය විය. ඒ අනුව නැවෙන් හමු වූ දැව කොටස් ඉන්දියාවේ දී සියුම් පරීක්ෂණයකට හාජනය කරන ලදී. එහි දී කළ කාල නිර්ණය අනුව මේ දැවමය තොගකාව හුස්තු පුරුව දෙවැනි හෝ පලමු වැනි සියවසට අයත් ඒකක් යැයි තහවුරු විය.

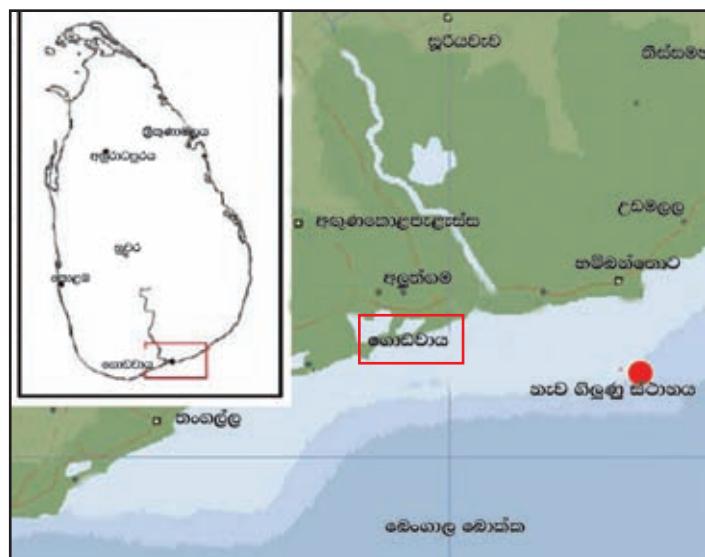

ගවේෂණයට ලක් වූ යානාවේ තිබූ දැව අවශේෂ

ගල් ආසනයක් ඔස්සේ ලැබුණු තොරතුරු පසුපස ගිය පුරාවිද්‍යායියන් සෞයා ගෙන ඇත්තේ ලොව ඉපැරණිතම තොගකාවකි. මෙහි ඉදිරි ගවේෂණ හා සංරක්ෂණ කටයුතු යළි ආරම්භ කෙරෙනු ඇත.

එවිට අතිත ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු ගමන් හා නැවි සැදිමේ තාක්ෂණය පිළිබඳ අපුරු වැදගත් තොරතුරු රෝක් අනාවරණය කර ගත හැකි වේ ය යන්න පුරාවිද්‍යායියන්ගේ අපේක්ෂාවයි.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

නත්දීපාද සලකුණ

- ගුහ සලකුණකි. ධාර්මිකභාවය නියෝජනය කරන සංකේතයක් සේ සැලකේ.

ව්‍යුහය

- උල් තුනක් ඇති ආසුදය

කාබන් 14 කාල නිර්ණය

- කාබන් නමැති මූල ද්‍රව්‍යයේ විකිරණයිලි සමස්ථානිකයකි. කාබනික ද්‍රව්‍යයක් සහිත පුරා වස්තුවක කාලය මැනීමට කාබන් මූල ද්‍රව්‍යයේ වෙනස් වීම පදනම් කර ගනු ලැබේ.

අවධේශ

- ඉතිරිය, ගේෂය

බරණ

- මැටි, ලෝහ, විදුරුවලින් සැදු ලොකු හාජනයක්

අවබෝධය

1. මූහුද පතලේ තිබූ මුලින් ම හමු වූ අපුර්ව වස්තුව කුමක් ද?
2. මෙවැනි ගල් ආසන ප්‍රයෝගනයට ගෙන ඇත්තේ කවර කාර්යයක් සඳහා ද?
3. මෙහි ද හමු වූ මැටි බදුන් වර්ග මොනවා ද?
4. ගල් බංකු හා මැටි බදුන් අයිති යැයි නිර්ණය කළ කාල වකවානු සඳහන් කරන්න.
5. කාල නිර්ණය අනුව ගොඩවායේ මූහුදෙහි ගිලි ගිය නැව කුමන කාලයකට අයත් ද?

තනි පද

පහත දැක්වෙන පද දෙස බලන්න.

**ජලයේ ගැමුරු ස්ථානය - දියඹ
පැරණි වස්තු ගැන හඳාරන විද්‍යාව - පුරාවිද්‍යාව**

වවන කිහිපයකින් කියවෙන අදහසක් සඳහා යෙදෙන පද ‘තනි පද’ යනුවෙන් හැඳින්වේ. ඒ අනුව ‘දියඹ’ හා ‘පුරාවිද්‍යාව’ යනු තනි පද සි.

ලිඛිත අභ්‍යන්තර

1. පහත දී ඇති එක් එක් අදහස දීම සඳහා යෙදිය හැකි තනි පද වරහන් කුළින් තෝරා, ඉදිරියේ ඇති හිස්තැනෙහි ලියන්න.
 - i. යකඩයෙන් කරන ලද
 - ii. බොහෝ කළක සිට පැවතෙන
 - iii. හේතු අනුව යමක් සිතා ගැනීම
 - iv. මනා සේ රෙක ගැනීම
 - v. දිය ගොඩ දෙකෙහි වසන
 - vi. අලුතින් යමක් සෙවීම
 - vii. සුපරීක්ෂාකාරීව බැලීම
 - viii. ලියෙන් තැනු

(අනුමානය, නිරික්ෂණය, දැවමය, විරාගත, ලෙස්හමය, ගම්බෘතය, උහයෝජිත්, සංරක්ෂණය)

රවනා ලිවීම

රවනා ලිවීමේ හැකියාව උසස් ලේඛන කුසලතාවකි. දී ඇති මාත්‍රකාව යටතේ කරුණු ක්‍රමානුකූලව පෙළගස්වා රැදිරිපත් කිරීම රවනාවින් අපේක්ෂා කෙරේ. රවනා ලිවීමේ දී නිවැරදි වාක්‍ය රිති අනුගමනය කිරීමත්, අක්ෂර වින්‍යාසය, පද බෙදීම හා විරාම ලක්ෂණ නිවැරදිව හාවිත කිරීමත් අවශ්‍ය වේ. පැහැදිලි අත් අකුරු ද රවනාව කෙරෙහි ආකර්ෂණය යොමු වීම සඳහා හේතු වෙයි.

රවනාව ලිවීමට පෙර මාත්‍රකාව හොඳින් කියවා ඒ සඳහා සැකිල්ලක් නිර්මාණය කර ගැනීම ඉතා ප්‍රයෝග්‍යනවත් වෙයි. එමගින් මාත්‍රකාවට අදාළ කරුණු වඩාත් සංවිධානාත්මකව ඉදිරිපත් කළ හැකි ය. රවනා සැකිල්ලක් ප්‍රවේශය (ආරම්භය), ඇතුළත් විය යුතු කරුණු (අන්තර්ගතය), අවසානය (නිගමනය) යන කොටස් තුනෙන් යුතුක්ත විය හැකි ය.

‘කෘෂිකර්මාන්තය නංවමු’ යන මාත්‍රකාව යටතේ රවනා සැකිල්ලක් සකසා ගන්නේ මෙසේ ය.

1. ප්‍රවේශය
2. කෘෂිකර්මාන්තයේ අගය
3. අපේ රජවරුන් කෘෂිකර්මාන්තයට කළ මෙහෙය
4. රටට ආහාර සැපයීමට ගොවීන් ගන්නා තැත
5. කෘෂිකර්මාන්තය කෙරෙහි ඇති ගැටුලු
6. කෘෂිකර්මාන්තය නැංවීමට යෝජනා
7. අවසානය

මුළු අභ්‍යාස

1. පහත දී ඇති රවනා මාත්‍රකා සඳහා රවනා සැකිලි නිර්මාණය කරන්න.
 - i. පරිසරය යක ගනිමු
 - ii. මරු කැදවන රිය අනතුරු
 - iii. මුහුදු පතුලේ කිමිදුණෙම්
 - iv. වන පෙනක අසිරිය
 - v. නැවකින් සවාරියක්
2. එක් මාත්‍රකාවක් යටතේ සැකසී සැකිල්ලකට අනුව රවනයක් ලියන්න.